

Országgyűlés Hivatala

MAGYAR KÖZTÁRSASÁG
KÜLÜGYMINISZTERE

Irományszám:

K/1280/1

Érkezett: 2006 NOV 23.

Firtl Mátyás úr
országgyűlési képviselő

Ügyiratszám: 20553/Adm/KÜM/2006

Országgyűlés
Kereszténydemokrata Néppárt Képviselőcsoportja
Budapest

Tisztelt Képviselő Úr!

K/1280. számon benyújtott írásbeli kérdésével kapcsolatban az alábbiakról szeretném tájékoztatni.

A romániai kisebbségi törvény parlamenti elfogadásának kiemelten nagy jelentőséget tulajdonítunk. A törvény tervezetét kedvezően véleményezte az EBESZ Kisebbségi Főbiztosa és a Velencei Bizottság is. A törvény feltételezett elfogadása mint pozitív jogi aktus került az EU Bizottság 2005. októberi, Romániáról szóló ország-jelentésébe, majd a 2006. szeptemberi jelentésbe is.

Különösen fontos kérdésnek tekintjük a nemzeti kisebbségek kulturális autonómiáját, ami a törvénytervezetben számos európai precedensre épül, és nagymértékben elősegítheti a romániai magyarság identitásának, kultúrájának megőrzését. A törvény ügyében rendszeres konzultációkat folytatunk az RMDSZ-szel, és álláspontunkról tájékoztatjuk európai partnereinket is. Magyar politikusok és kormányzati tisztviselők román partnereikkel folytatott megbeszéléseiken kivétel nélkül minden alkalommal felhívják a figyelmet a kisebbségi törvénytervezet elfogadásának szükséges voltára, a kulturális autonómia-koncepció európai párhuzamaira. Idén augusztusi bukaresti látogatásom során a kétoldali kapcsolatok fontos kérdései között magam is szorgalmaztam a törvény mihamarabbi elfogadását. Román partnerem, *Mihai-Razvan Ungureanu* külügyminiszter úgy értékelte, hogy a kisebbségi törvény elfogadására jó az esély. Véleménye szerint az újból a román parlament elé kerülő törvényjavaslat a koalíciós együttműködés erősítésével elfogadásra kerülhet. Ezt *Calin Popescu Tariceanu* miniszterelnök az ez év november 16-ai együttes magyar-román kormányülés kapcsán is megerősítette.

Az Európai Bizottság idén két jelentést tett közzé Bulgária és Románia uniós tagságra való felkészültségéről: az egyiket májusban, a másikat – az utolsót – szeptemberben. Mindkét jelentés a tavaly októberben megjelent átfogó monitoring jelentés nyomán készült, annál szűkebb terjedelemben, mindig a fennmaradó aktuális kérdésekre koncentrálva. Ennek

megfelelően a kisebbségi kérdést a tavalyi átfogó jelentés részletesen¹ tárgyalja. Ebben szerepelnek a magyar kisebbség helyzetének javulásával kapcsolatos elismerő kitételek is, kitérve az RMDSZ kormányzati szerepére, a nyelvhasználat és az oktatás kérdéseire. A dokumentum az egyik legfontosabb fennmaradó kérdésként említi a kisebbségi törvény elfogadását. Ez a mozzanat mindkét idei jelentésben visszaköszön: a Bizottság kiemeli, hogy szoros figyelemmel kell követni a törvényhozási folyamatot².

Emellett a szeptemberi jelentés arra is rámutat, hogy a Rasszizmus és Idegengyűlölet Európai Megfigyelő Központja uniós szervezatként figyelemmel fogja kísérni a rasszizmus, az idegengyűlölet jelenségeit, továbbá a kisebbségek helyzetének alakulását a két csatlakozó országban. E szervezet várhatólag 2007. január 1-jével egy szélesebb hatáskörű, az alapvető jogok érvényesülését segítő Alapjogi Ügynökséggé alakul. Az új ügynökség kiemelt figyelmet kíván fordítani az európai kisebbségvédelemi gyakorlat továbbfejlesztésére.

A magyar diplomácia aktív részt vállalt a kisebbségi kérdés napirenden tartásában mind a bizottsági jelentések előkészületei, mind az azokat követő tanácsi vita során. A Bizottsággal rendszeresen folytattunk konzultációkat szakértői és politikai szinten is, s a tagállamokkal folytatott kétoldalú kapcsolatainkban is folyamatosan hangsúlyoztuk a kisebbségvédelemmel kapcsolatos prioritásainkat. A Tanács fórumain minden alkalmat megragadtunk a téma felvetésére, erre legutóbb az Általános Ügyek és Külkapcsolatok Tanácsa októberi ülésén, az országjelentés vitáján került sor. Mindemellett az is említésre érdemes, hogy az EU-Románia társulási intézmények ülésein rendre a magyar ráhatás eredményeként szerepelt a kisebbségi kérdés.

Mint arra a Külügyminisztérium tájékoztatójában is egyértelmű utalást teszünk, a magyar-román kapcsolatok minőségének legpontosabb fokmérője a romániai magyar kisebbség helyzete. Kétoldalú kapcsolatainkban, így a kormányülések előkészítése során is kiemelt helyen szerepelnek a romániai magyarság jogos igényeivel kapcsolatos kérdések. A restitúció, a magyarnyelvű felsőoktatás, vagy a kisebbségi törvény ügye a bilaterális tárgyalások magyar napirendjének állandó elemeit jelentik.

Az egyházi ingatlanok, a közösségi és magánjavak romániai restitúciójának felgyorsítását a magyar diplomácia folyamatosan szorgalmazta és szorgalmazza. Eredménynek könyveltük el, hogy a 2005-ös törvénymódosítás után jelentős előrelépések történtek, az ingatlan-, föld- és erdő-visszaszolgáltatás folyamata érdemben felgyorsult, a kárpótoltak köre jelentősen kibővült.

¹ „As regards minority rights and the protection of minorities, a draft law on the statute of national minorities providing for forms of cultural autonomy of national minorities and setting up the principles of equality and non-discrimination was adopted by the Government in May 2005 but still needs to be approved by Parliament. The situation of the Hungarian minority has continued to improve, all the more so since the Democratic Alliance of Hungarians from Romania (UMDR) is part of the governing coalition. The enforcement of the legislation providing for access by the national minorities in one's mother tongue to administrative and judicial procedures is satisfactory in the case of the Hungarian minority, but more progress could still be made regarding the police. As regards education, the number of pre-university educational units remained roughly constant and a private Hungarian university continued to function with several branches throughout Transylvania. While there is no state Hungarian university, access to higher education is provided by Hungarians sections in Romanian universities.”

² A szeptember 26-i jelentésben: „The draft law on the statute of national minorities and setting up the principles of equality and nondiscrimination and multi-culturalism, is still being discussed in parliament. This legislative process needs to be followed closely.”

A felsőoktatás kérdését tekintve mi egyértelműen a magyar nyelvű felsőoktatás lehetőségeinek bővítése pártján állunk, de úgy gondoljuk, hogy ennek konkrét módját maguknak az érintetteknek kell megtalálniuk. Ha a romániai magyar közösség legitim érdekképviselői és szakmai szervezetei a többségi társadalommal és az illetékes kormányzati szervekkel kezdeményezett dialógus és tárgyalások útján megegyeznek az adott körülményeknek legmegfelelőbb megoldásban, akkor annak megvalósítását a magyar kormány a maga eszközeivel kész segíteni.

Szorgalmazásunkra a november 16-ai budapesti II. Együttes Magyar-Román Kormányülésen napirendre került az erdélyi magyar felsőoktatás finanszírozásának kérdése. A tárgyalások alapján jó esélyét látom, hogy mire a Sapiientia Egyetem elnyeri a szükséges akkreditációt, megállapodás szülessen a két állam között az intézmény társfinanszírozásáról.

Budapest, 2006. november „...”

Üdvözlettel:

(Dr. Göncz Kinga)